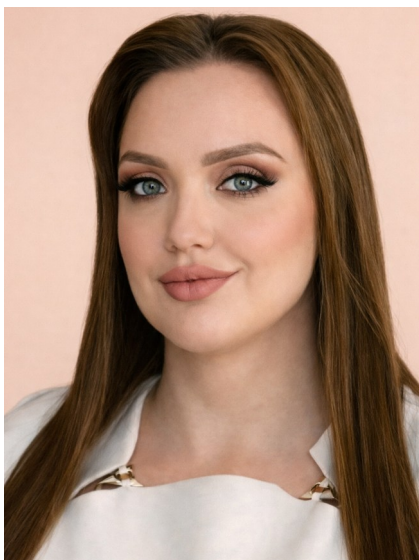

ІНТЕРНАТУРА ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ МОЛОДОГО ВЧИТЕЛЯ: ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

<https://doi.org/10.37472/v.naes.2026.8119>

ТАМБОВСЬКА

Крістіна Вікторівна

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри освітнього
менеджменту та публічного
управління Державного
закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний
університет імені
К.Д. Ушинського»,
директор Одеського ліцею
№ 84 Одеської міської ради,
м. Одеса, Україна

Анотація. У статті здійснено комплексний аналіз педагогічної інтернатури як стратегічного інструменту професійної адаптації молодого вчителя в умовах реформування Нової української школи (НУШ). Розкрито теоретичні підходи до визначення поняття «інтернатура», схарактеризовано нормативно-правову базу та структуру процесу, що охоплює організаційний, практичний та рефлексивний етапи.

Особливу увагу приділено інституту наставництва як ключовому чиннику методичного супроводу та подолання типових труднощів початківців: від емоційного виснаження до проблем із дисципліною. Визначено ефективні форми взаємодії, зокрема професійні майстерні, коучинг-сесії та використання цифрових платформ для дистанційного наставництва.

На основі аналізу практичного досвіду та моніторингових даних МОН України доведено, що інтернатура сприяє становленню педагогічної ідентичності, підвищує рівень професійної компетентності (понад 70 % опитаних) та знижує плинність кадрів. Окреслено перспективи розвитку системи, зокрема через сертифікацію наставників, розроблення індивідуальних освітніх траєкторій та впровадження компетентнісного оцінювання результатів. Обґрунтовано роль інтернатури у формуванні нової педагогічної культури та забезпеченні якості загальної середньої освіти.

Ключові слова: інтернатура; молодий учитель; наставництво; професійна адаптація; педагогічна компетентність; професійний розвиток; педагогічна майстерність; Нова українська школа.

Початок педагогічної діяльності для молодого вчителя є складним етапом професійного становлення, що супроводжується низкою труднощів – від недостатнього практичного досвіду до психологічної невпевненості у власних силах. Саме тому виникає потреба у створенні ефективної системи підтримки, яка б забезпечила плавний перехід від теоретичної підготовки у закладі вищої освіти до реальної педагогічної практики. Одним із таких механізмів є інтернатура – форма професійної адаптації, що сприяє формуванню педагогічної компетентності, розвитку педагогічного мислення та становленню професійної ідентичності молодого спеціаліста.

В умовах реформування української освіти та впровадження Концепції Нової української школи зростає актуальність проблеми адаптації молодих учителів, адже сучасна школа потребує фахівців, здатних творчо застосовувати нові підходи, ефективно взаємодіяти з учнями та колегами, інтегрувати інноваційні технології у навчальний процес. Інтернатура стає тим середовищем, у якому відбувається не лише професійне, а й особистісне зростання педагога, формування його готовності до безперервного саморозвитку.

Однак на практиці реалізація інтернатури в закладах освіти стикається з низкою проблем: відсутність чітко визначених критеріїв оцінювання результатів адаптаційного періоду, нерівномірний рівень

підготовки наставників, недостатнє нормативно-методичне забезпечення та відсутність системного моніторингу ефективності цього процесу. Саме тому дослідження інтернатури як засобу професійної адаптації молодого вчителя набуває особливої значущості, адже від якості її організації залежить ефективність входження молодих спеціалістів у педагогічну професію та їхня подальша кар'єрна траєкторія.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема професійної адаптації молодих педагогів у контексті інтернатури посідає важливе місце в сучасній педагогічній науці. Науковці розглядають її крізь призму розвитку педагогічної майстерності, становлення професійної ідентичності, підвищення педагогічної компетентності та створення сприятливих умов для інтеграції в освітнє середовище.

Значний внесок у дослідження професійного становлення вчителя зробили вітчизняні науковці. Так, В. Бондар підкреслює, що період входження у професію є критичним етапом, під час якого формується основа педагогічної культури й визначається подальша траєкторія розвитку фахівця (Бондар, 2020, с. 72). О. Вознюк акцентує увагу на необхідності системної підтримки молодого вчителя через механізми наставництва, супервізії та рефлексивного аналізу педагогічної діяльності (Вознюк, 2021, с. 38).

О. Гуменюк розглядає наставництво як один із ключових елементів адаптаційного процесу, що сприяє професійній соціалізації молодого педагога та розвитку його впевненості у власних силах (Гуменюк, 2020, с. 24). Дослідження О. Караман конкретизує роль інтернатури у формуванні професійної компетентності, доводячи, що саме практика під керівництвом досвідченого наставника є найефективнішою формою професійного становлення (Караман, 2019, с. 120).

Н. Ничкало підкреслює значення безперервної педагогічної освіти як складової європейських тенденцій, у межах яких інтернатура розглядається не лише як етап адаптації, а й як початок системного професійного розвитку (Ничкало, 2020, с. 10). Л. Олійник наголошує, що ефективність інтернатури залежить від наявності інституційної підтримки з боку адміністрації закладу освіти та створення атмосфери співпраці й довіри (Олійник, 2021, с. 66).

На думку В. Кременя, сучасна система підготовки педагогічних кадрів повинна передбачати практичну складову, що забезпечує реальне входження молодих спеціалістів у професію через моделі інтернатури (Кремень, 2021, с. 185). Це

узгоджується з положеннями нормативних документів, зокрема Положення про інтернатуру педагогічних працівників, яке визначає мету, завдання, тривалість та порядок проходження інтернатури, а також функції наставника й критерії оцінювання результатів (МОН України, 2021).

Іноземні дослідження підтверджують важливість професійної підтримки вчителів-початківців. Так, М. Фуллан розглядає інтернатуру як частину ширшої концепції освітнього лідерства, де ключовим чинником успіху є підтримка колегіальної взаємодії в колективі (Fullan, 2014). К. Дей підкреслює, що ефективна адаптація можлива лише за умови поєднання індивідуальної мотивації та інституційної підтримки (Day, 2017, р. 112). Досвід Фінляндії, описаний у роботі Ю. Талвіті та співавторів, демонструє, що наставництво в системі інтернатури не лише сприяє професійному зростанню, а й запобігає професійному вигоранню молодих педагогів (Talvitie et al., 2021).

Узагальнюючи наукові підходи, можна зазначити, що сучасні дослідники сходяться на думці: інтернатура – це комплексна система професійної адаптації, яка поєднує практичну діяльність, наставництво, рефлексію та самоосвіту, спрямовану на формування компетентного, мотивованого та самостійного фахівця. Водночас актуальним залишається питання удосконалення нормативно-методичного забезпечення, визначення ефективних моделей наставництва та створення єдиної системи оцінювання результатів інтернатури.

Метою статті є необхідність розкрити сутність інтернатури як засобу професійної адаптації молодого вчителя, проаналізувати теоретичні засади та нормативно-правове забезпечення цього процесу, а також висвітлити практичні аспекти її реалізації в сучасних закладах освіти.

Для досягнення поставленої мети передбачено виконання таких *завдань*:

1. Здійснити теоретичний аналіз наукових підходів до визначення сутності поняття «інтернатура» у педагогічній науці.
2. Охарактеризувати нормативно-правові основи організації інтернатури в Україні.
3. Розкрити роль наставництва як ключового механізму підтримки молодого вчителя у процесі професійної адаптації.
4. Описати практичні аспекти організації інтернатури в закладах освіти, визначити типові труднощі та ефективні шляхи їх подолання.
5. Окреслити перспективи розвитку системи інтернатури в контексті реформування освіти та формування нової культури педагогічного наставництва.

Отже, стаття спрямована на поєднання теоретичного, нормативного та практичного аналізу феномену інтернатури з метою виявлення її потенціалу як ефективного інструмента професійного становлення молодого вчителя та підвищення якості освітнього процесу в сучасній школі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інтернатура є важливим етапом професійного становлення педагога, що забезпечує перехід від навчання у закладі вищої освіти до самостійної педагогічної діяльності. Науковці визначають її як систему практичної підготовки молодих учителів, спрямовану на формування професійних компетентностей, розвиток педагогічної майстерності та закріплення мотивації до подальшого саморозвитку (Бондар, 2020; Вознюк, 2021; Караман, 2019).

Як зазначає В. Бондар, інтернатура виконує дві ключові функції: адаптаційну (допомагає молодому спеціалісту пристосуватись до професійного середовища) та розвивальну (створює умови для вдосконалення педагогічних умінь) (Бондар, 2020, с. 74). О. Вознюк підкреслює, що ефективність цього періоду залежить від наявності системи наставництва та підтримки, оскільки саме досвідчені колеги сприяють становленню професійної ідентичності педагога (Вознюк, 2021, с. 39).

З позиції сучасної педагогічної психології, інтернатура виконує ще й мотиваційну функцію, адже сприяє усвідомленню цінності педагогічної професії, формуванню внутрішньої готовності до педагогічної діяльності та розвитку здатності до рефлексії (Мороз, 2018, с. 142). Важливим результатом інтернатури є становлення професійної автономії, яку в зарубіжних дослідженнях визначають як «агентність учителя» – здатність самостійно приймати педагогічні рішення у складних освітніх умовах (Pietarinen et al., 2017, с. 685).

Отже, інтернатура поєднує елементи навчання, практики та самоосвіти, забезпечуючи поступове входження молодого фахівця у професійну діяльність і створюючи умови для формування педагогічної компетентності на основі практичного досвіду.

Нормативно-правове регулювання інтернатури педагогічних працівників в Україні ґрунтується на Положенні про педагогічну інтернатуру, затверджену наказом Міністерства освіти і науки України (МОН України, 2021). Згідно з цим документом, інтернатура визначається як обов'язковий річний період професійної адаптації, метою якого є формування у молодого вчителя здатності ефективно виконувати посадові обов'язки, роз-

вивати педагогічні компетентності та інтегруватись у професійне середовище.

Положення передбачає, що кожному молодому вчителю призначається наставник – педагог із досвідом не менше п'яти років, який надає методичну, психологічну та організаційну підтримку. Наставництво є ключовим елементом інтернатури, адже сприяє взаємному професійному збагаченню й розвитку педагогічної культури колективу (Олійник, 2021, с. 68).

Документ також регламентує основні форми роботи під час інтернатури: відвідування уроків наставника, спільне планування занять, участь у методичних заходах, взаємовідвідування уроків та рефлексивні консультації. Важливо, що результати інтернатури оцінюються за критеріями професійної компетентності, серед яких: педагогічна майстерність, рівень методичної підготовки, здатність до самоаналізу, ефективна комунікація з учнями та батьками (МОН України, 2021).

Однак, як зазначають дослідники (Караман, 2019; Ничкало, 2020), нормативно-правова база потребує подальшого вдосконалення, зокрема – деталізації механізмів моніторингу результатів інтернатури та забезпечення єдиних стандартів оцінювання діяльності наставників і молодих учителів.

Реалізація інтернатури у закладах освіти вимагає комплексного підходу, який поєднує організаційні, методичні та психологічні компоненти. Досвід освітніх установ України свідчить, що найбільш ефективними є ті моделі інтернатури, де створено систему командної підтримки, що охоплює наставника, адміністрацію школи та методичне об'єднання (Гуменюк, 2020, с. 25).

Згідно з дослідженням Л. Олійник важливими умовами успішного проходження інтернатури є:

- 1) наявність чіткого індивідуального плану професійного розвитку молодого вчителя;
- 2) регулярна комунікація з наставником і колегами;
- 3) участь у методичних семінарах, майстер-класах, відкритих уроках;
- 4) підтримка з боку керівництва закладу освіти (Олійник, 2021, с. 70).

У практиці багатьох шкіл ефективно зарекомендувало себе використання портфоліо молодого вчителя, у якому фіксуються результати його педагогічної діяльності, аналітичні звіти, рефлексії та відгуки наставника. Такий підхід сприяє формуванню в педагога здатності до саморефлексії та оцінювання власного професійного зростання (Караман, 2019, с. 123).

Зарубіжний досвід (Фінляндія, Канада, Велика Британія) демонструє, що системи інтернатури функціонують як платформи професійного співнавчання, де наставники і молоді вчителі працюють у режимі партнерства, розробляють спільні педагогічні проекти, проводять взаємне спостереження уроків та аналітичні обговорення (Talvitie et al., 2021, с. 344; Hargreaves & O'Connor, 2018; Schleicher, 2020). Такий формат підвищує не лише рівень компетентності інтернів, а й загальну педагогічну культуру колективу.

Наставник (досвідчений учитель, зазвичай I категорії або вищої) є ключовою фігурою інтернатури. Його діяльність полягає в консультуванні, проведенні спільних уроків, взаємовідвідуванні занять і спільному аналізі результатів.

У практиці шкіл ефективно зарекомендували себе такі *форми наставництва*:

1. «День відкритих дверей» для молодого вчителя, коли він може відвідати кілька уроків різних педагогів і спостерігати за методами їхньої роботи;
2. Професійні майстерні, де наставник демонструє сучасні педагогічні технології, інтерактивні методи, прийоми роботи з класом;
3. Рефлексивні сесії, на яких аналізуються помилки, обговорюються труднощі та шляхи їх подолання (Вознюк, 2021; Pietarinen et al., 2017).

Під час проходження інтернатури молоді вчителі стикаються з *низкою викликів*:

- 1) емоційне виснаження через перевантаження та невміння планувати робочий час;
- 2) нестача практичних умінь щодо управління класом і побудови педагогічної взаємодії;
- 3) труднощі в роботі з учнями з особливими освітніми потребами та адаптації навчальних матеріалів.

Ефективними засобами *подолання* цих проблем є:

- 1) проведення індивідуальних консультацій із психологом;
- 2) участь у тренінгах емоційної стійкості та педагогічної майстерності;
- 3) обговорення складних педагогічних ситуацій на методичних годинах;
- 4) використання електронного портфоліо для відстеження власного прогресу та зворотного зв'язку з наставником (Кремень, 2021; Day, 2017).

Згідно з моніторингом Міністерства освіти і науки України (2023 р.), понад 70 % учителів, які пройшли інтернатуру, демонструють вищий рівень професійної мотивації, готовності до інновацій та самоосвіти (Інститут освітньої аналітики, 2023).

І, на нашу думку, варто звернути увагу на перспективні напрями розвитку інтернатури: інтеграція цифрових технологій — створення онлайн-платформ для комунікації інтернів та наставників (наприклад, Google Classroom, Zoom, Padlet); запровадження системи сертифікації наставників, що мотивуватиме досвідчених педагогів до активної участі у процесі; побудова індивідуальних освітніх траєкторій інтернів на основі компетентнісного підходу; розвиток міжшкільних центрів підтримки молодих педагогів, де проводяться тренінги, воркшопи та обмін досвідом.

Отже, практична реалізація інтернатури має бути спрямована на створення умов, за яких молодий учитель почувається підтриманим, включеним у професійне середовище та мотивованим до розвитку. Для цього необхідно розробляти програми наставництва, які поєднують індивідуальні консультації, колегіальні практики та самоосвітню діяльність.

Організація педагогічної інтернатури в Одеському ліцеї № 84.

Метою педагогічної інтернатури в ліцеї є науково обґрунтоване забезпечення безперервного професійного розвитку педагогічних працівників шляхом упровадження цифрових технологій у систему методичної роботи закладу освіти. Реалізація зазначеної мети передбачає формування сталого цифрового освітнього середовища, орієнтованого на підвищення якості освітнього процесу.

До основних *завдань педагогічної інтернатури* належить:

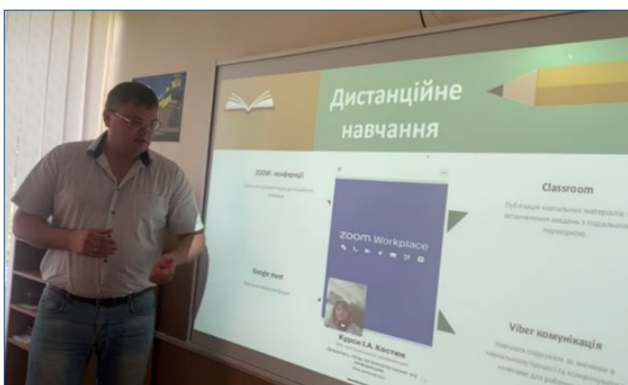
- розвиток і вдосконалення інформаційно-комунікаційної компетентності педагогів;
- організація системної професійної онлайн-взаємодії між учасниками освітнього процесу;
- забезпечення умов для обміну педагогічним досвідом, трансляції та апробації кращих освітніх практик;
- методичний супровід упровадження дистанційних і змішаних форм навчання;
- створення та підтримка єдиного цифрового методичного простору ліцею.

З метою забезпечення цілісності та результативності педагогічної інтернатури в ліцеї було розроблено модель її організації, що передбачала створення координаційної групи. До її складу увійшли представники адміністрації Одеського ліцею № 84 та керівники методичних комісій. Координаційна група здійснювала стратегічне та поточне планування діяльності, визначала пріоритетні напрями роботи, добирала цифрові інструменти, організовувала навчально-методичні

заходи та здійснювала моніторинг результативності інтернатури.

У структурі педагогічної інтернатури функціонували тематичні спільноти відповідно до освітніх галузей і напрямів виховної та методичної роботи (гуманітарні дисципліни, природничо-математичний цикл, інклюзивна освіта тощо). Діяльність кожної спільноти координував наставник, який забезпечував організацію комунікації, методичний супровід та рефлексивний аналіз діяльності інтернів.

Практична реалізація педагогічної інтернатури ґрунтувалася на використанні *комплексу цифрових платформ і сервісів*, які забезпечували синхронну та асинхронну взаємодію педагогів, а також накопичення й систематизацію методичних ресурсів. Зокрема, було використано:

- Google Workspace for Education як базову платформу для організації колективної діяльності, спільного планування та створення навчально-методичної документації;

- Google Classroom для моделювання освітнього процесу, апробації дистанційного та змішаного навчання;

- Zoom, Google Meet для проведення онлайн-заходів;

- Padlet, як інструменти візуалізації, колективного обговорення та педагогічної рефлексії;

Організація педагогічної інтернатури передбачала використання різноманітних *форм методичної роботи*, орієнтованих на активну участь педагогів і практичну спрямованість діяльності. Серед них:

- онлайн-тренінги з розвитку цифрової та методичної компетентностей;

- тематичні вебінари з упровадження інноваційних педагогічних технологій;

- віртуальні педагогічні майстерні як форма професійної співпраці;

- онлайн-консультації та педагогічне наставництво;

- взаємовідвідування дистанційних уроків із подальшим експертним і рефлексивним обговоренням.

Зазначені форми роботи забезпечували інтеграцію теоретичних знань і практичного досвіду, сприяли формуванню навичок самоаналізу та професійної рефлексії педагогів.

Результативність педагогічної інтернатури оцінювалася на основі аналізу участі педагогів у заходах, рівня сформованості цифрової компетентності та готовності педагогічних працівників до використання дистанційних і змішаних форм навчання.

За результатами впровадження було встановлено:

- позитивну динаміку розвитку цифрової компетентності педагогів;

- зростання мотивації до професійного саморозвитку та самоосвіти;

- активізацію методичної діяльності в онлайн-середовищі;

- підвищення якості організації освітнього процесу в умовах цифровізації.

Отримані результати підтверджують ефективність педагогічної інтернатури як інноваційної форми методичної роботи в закладі загальної середньої освіти.

Висновки. Інтернатура є невід'ємним компонентом системи професійного становлення педагога, який забезпечує плавний перехід молодого спеціаліста від навчання до самостійної педагогічної

діяльності. Проведене дослідження дало змогу визначити її як комплексну форму професійної адаптації, що поєднує теоретичну підготовку, практичний досвід, наставництво та рефлексію.

Аналіз наукових джерел показав, що ефективність інтернатури залежить від *трьох ключових чинників*:

1. Наявності дієвої системи наставництва, у межах якої досвідчений педагог виконує функцію консультанта, партнера та взірця професійної поведінки.

2. Професійно-психологічної підтримки молодого вчителя, яка забезпечує формування стійкої мотивації до саморозвитку та запобігає емоційному вигоранню.

3. Чіткого нормативного та організаційного регулювання процесу інтернатури, що визначає її мету, зміст, тривалість, критерії оцінювання й механізми супроводу.

Інтернатура виконує адаптаційну, навчальну, розвивальну й соціалізаційну функції, сприяючи формуванню педагогічної компетентності, розвитку педагогічного мислення, формуванню професійної ідентичності та здатності до саморефлексії. Успішна реалізація цього процесу можлива лише за умови створення в закладах освіти сприятливого середовища співпраці, довіри та взаємопідтримки, у якому молодий фахівець відчуває себе повноцінним членом педагогічного колективу.

Перспективи подальших досліджень вбачаються у:

1) розробленні інноваційних моделей інтернатури, що поєднують очні та дистанційні форми наставництва;

2) упровадженні системи оцінювання ефективності інтернатури на основі компетентнісного підходу;

3) вивченні впливу інтернатури на довготривалу професійну мотивацію та збереження кадрів у закладах освіти;

4) аналізі міжнародного досвіду адаптації молодих учителів у контексті порівняльної педагогіки.

Отже, інтернатура має потенціал стати стратегічним механізмом безперервного професійного розвитку педагога, здатним не лише забезпечити успішну адаптацію молодих учителів, а й підвищити якість освіти загалом. Її подальше вдосконалення вимагає системного підходу, підтримки з боку держави, управлінських структур і педагогічної спільноти, спрямованої на формування нової культури професійного наставництва та педагогічного партнерства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Бондар, В.І. (2020). *Педагогічна майстерність учителя: теоретичні основи і практика реалізації*. Київ: Либідь, 312 с.
- Вознюк, О.В. (2021). Професійна адаптація молодих педагогів: сутність, умови, фактори. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 5. С. 36-45.
- Гуменюк, О.М. (2020). Наставництво в освітніх закладах як чинник професійного становлення молодого вчителя. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*, 8. С. 22-27.
- ДНУ «Інститут освітньої аналітики». (2023) *Моніторингове дослідження щодо готовності педагогічних працівників до реалізації Нової української школи: інформаційно-аналітичні матеріали*. https://iea.gov.ua/wp-content/uploads/2023/11/teaching-staff_2023.pdf
- Караман, О.Л. (2019). Формування професійної компетентності молодого вчителя в умовах педагогічної інтернатури. *Наукові записки НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія: Педагогічні науки*, Вип. 136. С. 118-124.
- Кремень, В.Г. (2021). *Освіта і наука в Україні: шляхи модернізації*. Київ: Грамота, 412 с.
- Міністерство освіти і науки України. (2021, 25 жовтня). *Про затвердження Положення про педагогічну інтернатуру* (1128). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1670-21>
- Мороз, О.Г. (2018). *Професійне становлення педагога: соціально-психологічні аспекти*. Київ: Видавництво НПУ імені М. Драгоманова, 288 с.
- Ничкало, Н.Г. (2020) Безперервна педагогічна освіта: європейські орієнтири та український контекст. *Професійна освіта: педагогіка і психологія*, 4. С. 7-15.
- Олійник, Л.В. (2021). Наставництво як механізм підтримки молодих учителів у період професійної адаптації. *Актуальні проблеми педагогіки, психології та професійної освіти*, 3. С. 65-72.
- Pietarinen, J., Pyhältö, K., & Soini, T. (2017). Teacher's professional agency A key to adaptability in changing school environments. *Teachers and Teaching*, 23(6), 682-699.
- Day, C. (2017). *Teachers' Worlds and Work: Understanding Complexity, Building Quality*. New York: Routledge. 256 p.
- Fullan, M. (2014). *The Principal: Three Keys to Maximizing Impact*. San Francisco: Jossey-Bass. 220 p.
- Hargreaves, A., & O'Connor, M.T. (2018). *Collaborative professionalism: When teaching together means learning for all*. Corwin Press. 200 p.
- Schleicher, A. (2020). *Teachers and Leaders in Schools: Improving Professionalism and Status*. OECD Publishing. 198 p.
- Talvitie, U., Peltokallio, L., & Manninen, J. (2021). Mentoring as a tool for novice teacher induction: Finnish experience. *European Journal of Teacher Education*, 44(3), 340-355.

INTERNSHIP AS A MEANS OF PROFESSIONAL ADAPTATION FOR NOVICE TEACHER: THEORY, PRACTICE, AND DEVELOPMENT PROSPECTS

Kristina Tambovska

PhD in Education, Associate Professor at the Department of Educational Management and Public Administration, State Institution 'South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky'; Director of Odesa Lyceum № 84 of Odesa City Council, Odesa, Ukraine

Abstract. *The article provides a comprehensive analysis of the pedagogical internship as a strategic tool for the professional adaptation of young teachers within the framework of the New Ukrainian School (NUS) reform. The author explores theoretical approaches to defining the concept of 'internship' and characterises the regulatory framework and the structural components of the process, which include organisational, practical, and reflective stages.*

Special attention is paid to the institution of mentoring as a key factor in providing methodological support and overcoming common challenges faced by novice teachers, ranging from emotional burnout to classroom management issues. The study identifies effective forms of interaction, such as professional workshops, coaching sessions, and the use of digital platforms for remote mentoring.

Based on the analysis of practical experience and monitoring data from the Ministry of Education and Science of Ukraine, it is demonstrated that the internship fosters the development of pedagogical identity, increases professional competence levels (as reported by over 70% of respondents), and reduces staff turnover. The article outlines prospects for the system's development, specifically through mentor certification, the design of individual educational trajectories, and the implementation of competency-based assessment. The role of the internship in shaping a new pedagogical culture and ensuring the quality of general secondary education is substantiated.

Keywords: *pedagogical internship; novice teacher; mentoring; professional adaptation; pedagogical competence; professional development; teaching excellence; New Ukrainian School.*

Отримано: 24 лютого 2026 р.

Прийнято: 26 березня 2026 р.

Опубліковано: 24 квітня 2026 р.